

**ISPITNI
CENTAR
DRŽAVNO
TAKMIČENJE 2026.**

AUTOR/AUTORKA TESTA _____

RECENZENT/RECENZENTKINJA _____

PODGORICA, _____ **20** _____ **GODINE**

1. Ako je rastojanje između dva mjesta na karti 5 cm, koliko ono iznosi u prirodi, ako je razmjer karte:

a) R=1: 50 000 stvarno rastojanje je **2,5 km**

1 cm = 50 000 cm u prirodi

5 cm × 50 000 = 250 000 cm

250 000 cm = 2 500 m = 2,5 km

b) R=1: 300 000 stvarno rastojanje je **15 km**

1 cm = 300 000 cm u prirodi

5 cm × 300 000 = 1 500 000 cm

1 500 000 cm = 15 000 m = 15 km

2 poena

2. Na linijama pored datog broja upiši nazive biljnih oblasti:

1 **tundra**

2 **borealne četinarske šume**

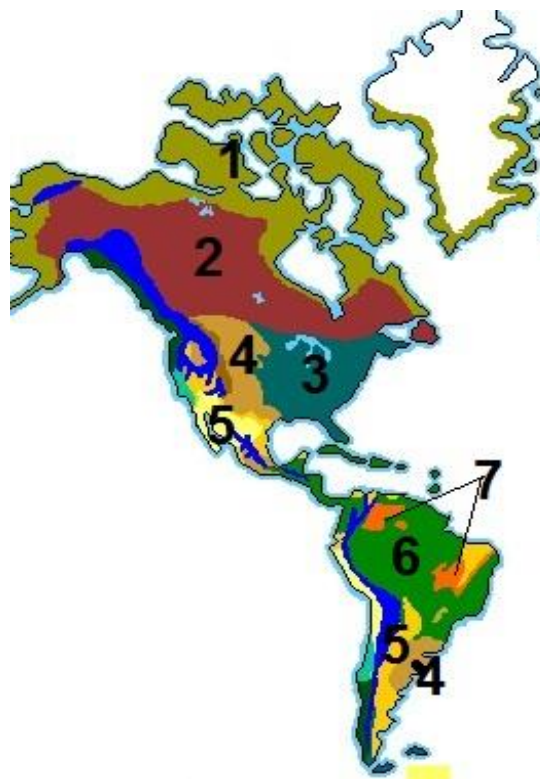
3 **listopadna šuma**

4 **prerije**

5 **pustinje**

6 **tropske šume**

7 **savane**

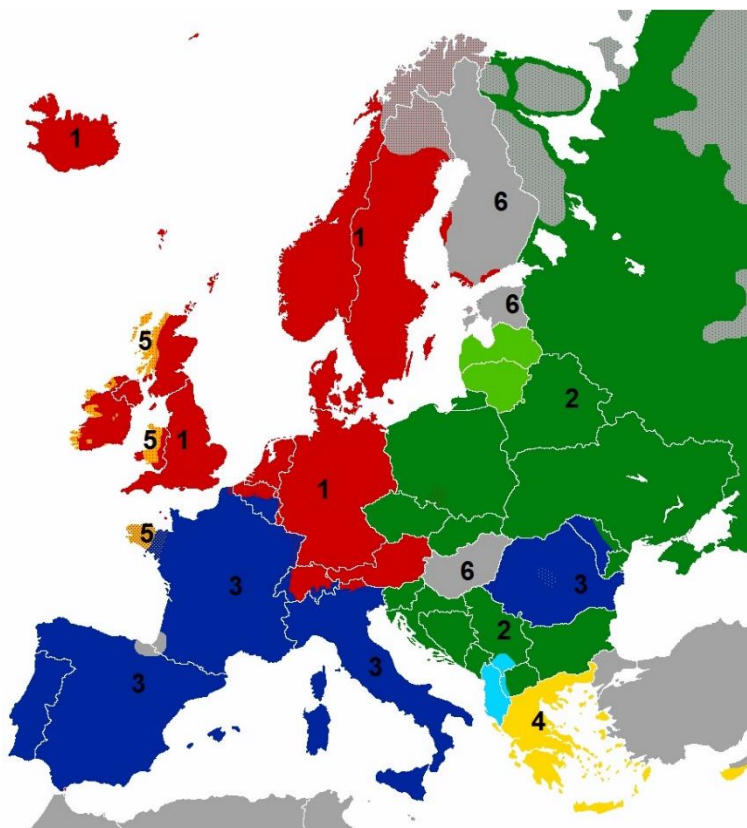
7 poena

3. Dopuni rečenice:

- a) Zemljina kora se sastoji od više ploča koje se kreću, dodiruju, sudaraju, razvlače, podvlače jedna pod drugu, narastaju ili se smanjuju. Mjesto gdje se dvije ploče razmiču naziva se **rift**, a na drugoj strani dolazi do podvlačenja jedne ploče pod drugu i to su **subdukzione zone**.
- b) Iako ima preko 15 000 km morske obale i izlazi na 12 mora **Rusija (Ruska Federacija)** je pretežno kontinentalna zemlja.
- c) Od južnog Perua do srednjeg Čilea u dužini od 1 000 km pruža se pustinja **Atakama**, najsušnija oblast svijeta sa manje od 10 mm padavina godišnje.
- d) Arapi, Berberi i Tuarezi pripadaju **semitsko-hamitskoj** zajednici naroda i naseljavaju Sjevernu Afriku. Narodi tropske Afrike pripadaju **bantu-sudanskoj** zajednici. U sjevernoj Africi dominantna religija je **islam**.

7 poena

4. Pored brojeva upiši naziv grupe jezika ili naziv jezika sa karte:

- 1 germanska
- 2 slovenska
- 3 romanska
- 4 grčki jezik
- 5 keltski
- 6 ugro-finski

6 poena

5. Na liniji ispred naziva države upiši odgovarajući broj iz desne kolone, koji predstavlja populacionu veličinu:

3	SAD	1) 118.365.995 st.
2	Brazil	2) 212.812.405 st.
1	Egipat	3) 347.275.807. st.
5	Njemačka	4) 131.946.900. st.
4	Meksiko	5) 84.075.075. st.

5 poena

6. Dopuni rečenice:

- Najvažnije rijeke u Bosni i Hercegovini su Sava, Bosna i **Neretva** koja se uliva u Jadransko more.
- Najveća jezera u Makedoniji Ohridsko, Prespansko i Dojransko su po postanku **tektonska**.
- Centralni i zapadni dio Hrvatske zauzimaju raščlanjene Dinarske planine, dok je na jugu i jugoistoku priobalni pojas Jadranskog mora koji se zove **Dalmacija**.
- Obala Albanije je slabo razuđena, uglavnom niska i močvarna, na njoj se izdvajaju dva zaliva **Drimski i Valonski**.

5 poena

7. Na osnovu brojeva sa karte u lijevoj koloni napiši naziv država tropskog sjevera Južne Amerike :

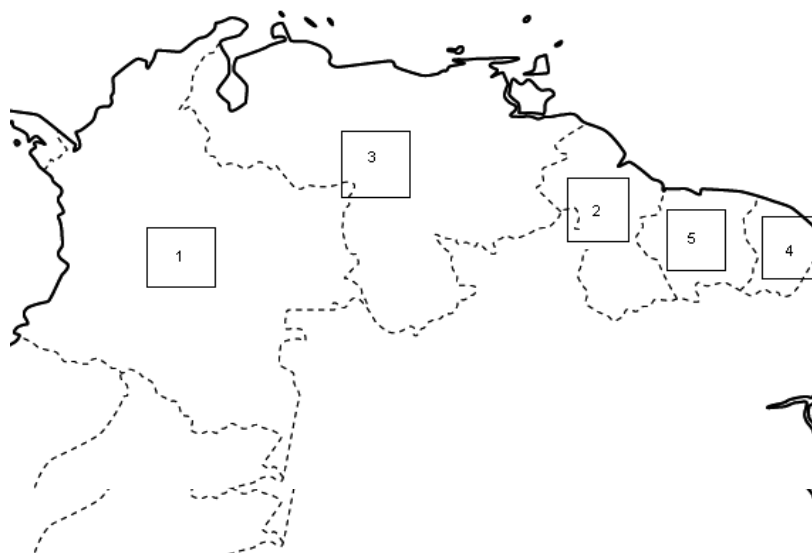
1) Kolumbija

2) Gvajana

3) Venecuela

4) Francuska Gvajana

5) Surinam

8. U sledećim rečenicama tamnim slovima date su dvije tvrdnje od kojih je jedna tačna. Zaokruži tačnu tvrdnju.

- a) Najveći zaliv na svijetu je **Meskički/ Bengalski** .
- b) U ekvatorskoj Africi žive **Bantu crnci/ Bušmani**.
- c) Na Grenlandu i kanadskom sjeveru žive **Inuiti/Jakuti i Komi**
- d) Mikroneziji pripadaju **Kukova ostrva/Karolinska ostrva**.
- e) Najtoplije vode 92°C su **Vranjske/Niške banje** u Srbiji
- f) Najveću deltu na svijetu ima rijeka **Gang/Bramaputra**.

6 poena

9. Poveži geografske prostore s pripadajućim državama i njihovim oblicima, upisivanjem jednog slova i jednog broja na crte ispred njih. (Pazite, jedno slovo i broj je višak).

D5 Garda

C1 Pirin

A3 Visla

B4 Jork

A Poljska

B Australija

C Bugarska

D Italija

E Hrvatska

1 planina

2 ostrvo

3 rijeka

4 poluostrvo

5 jezero

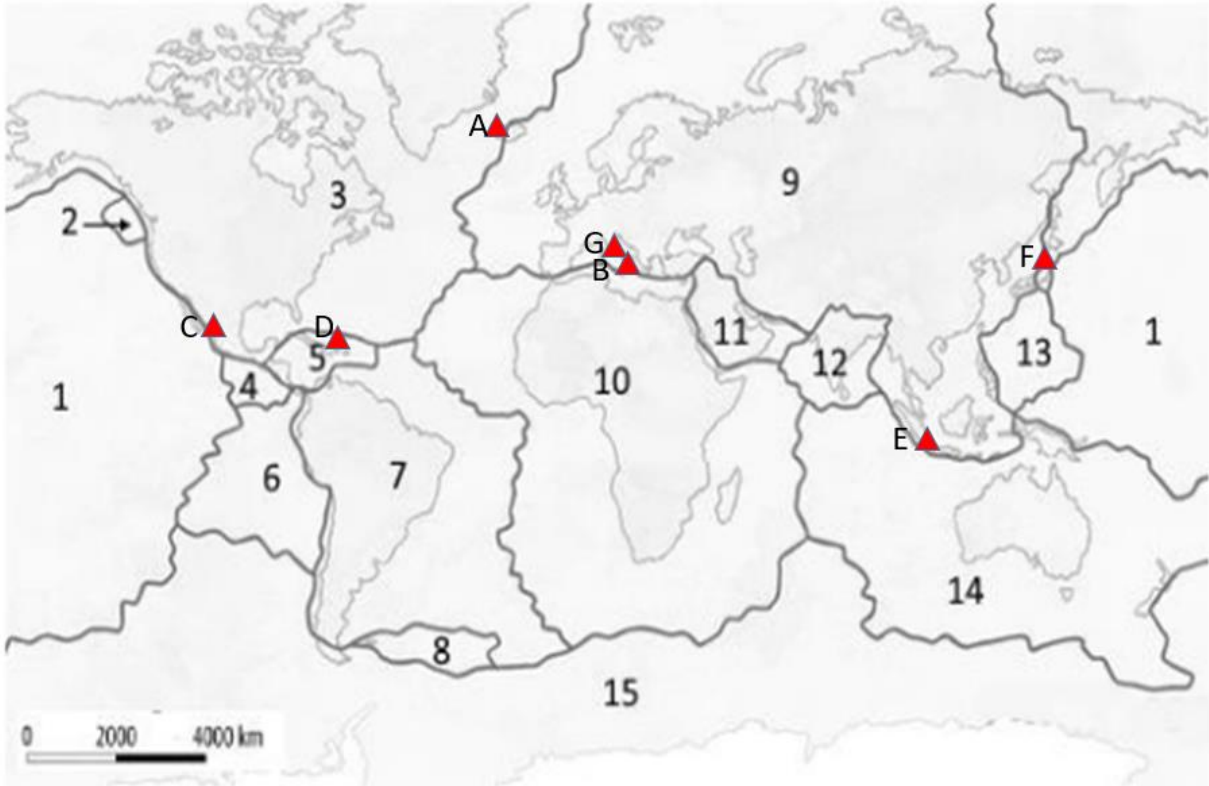
8 poena

10. Zaokruži pojmove koji se odnose na Kinu :

- a) Tar
- b) **Vuhan**
- c) **Takla Makan**
- d) Hanoj
- e) **Mekong**

3 poena

11. Na datoj karti svijeta prikazane su tektonske ploče (označene brojevima) i vulkani (označeni slovima). Na crtama iza brojeva i slova upiši odgovarajuća imena litosfernih ploča i vulkana.

- 11 Arabijska ploča 4 Kokos ploča
 6 Naska ploča 13 Filipinska ploča

A Hekla; B Etna; C Orisaba; D Mon Pele; E Krakatau; F Fudzijama; G Vezuv.

11 poena

12. Dopuni rečenice:

- a) Gornjepoljski vir je **estavela** koja predstavlja hidrološki raritet Nikšićkog polja.
 b) Pešića jezero, nastalo djelovanjem lednika nalazi se na planini **Bjelasici**.
 c) Manastir Svete Trojice i Husein pašina dzamija nalaze se u opštini **Pljevlja**.
 d) Na obroncima planine **Orjen** izmjerena je najveća srednjogodišnja količina padavina u Crnoj Gori (4742mm) .
 e) Na rijeci Pivi sagrađena je hidrocentrala **Martinje**, koja je završena 1975. g.

5 poena

